

Projekt

z dnia

Utworzony przez

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR LI/433/2024
RADY GMINY WIELGIE**

z dnia 15 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXIX/348/2022 Rady Gminy Wielgie z dnia 29 grudnia 2022 roku sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wielgie na lata 2023-2028.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielgie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Halina Sztypka

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Potrzeba opracowania takiego dokumentu wynika nie tylko z przesłanek formalnych, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy Wielgie. Gminny Program skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy domowej,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej.

Program zakłada kompleksową pomoc, zarówno dla osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc oraz świadków przemocy, przy udziale służb i instytucji oraz społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze interwencyjnym, profilaktycznym i terapeutycznym.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w funkcjonowaniu rodziny odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji życia rodziny nie jest ona w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodziny ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, mówiono o niej niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym człowieka. Jeszcze do niedawna uważano, że stosowanie zachowań przemocowych w sytuacjach trudnych między małżonkami oraz rodzicami i dziećmi jest metodą skuteczną, która uczy posłuszeństwa i wzmacnia respekt. Jednak coraz większa wiedza dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie ukazuje, że jest wręcz przeciwnie – długotrwałe stosowanie przemocy powoduje poważne problemy fizyczne i emocjonalne u ofiary. Czym zatem jest przemoc domowa? Zjawisko to zostało zdefiniowane w art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

„**Przemoc domowa** – należy przez to rozumieć jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych i zstępnych i ich małżonków,
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych i zstępnych i ich małżonków,
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletniego
- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Przemoc raz zastosowana powtarza się, dlatego nikt nie może godzić się na doznawanie przemocy. Osobą doznającą przemocy – może być każdy. Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc domową, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową, jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste. Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych, powodując cierpienie i ból. To zjawisko społeczne zachodzące, gdy członek rodziny, mąż, żona lub inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca próbuje zdominować fizycznie lub psychicznie drugiego partnera, dzieci, rodziców, rodzeństwo, dziadków, teściów, czy osoby obce wspólnie mieszkające itp., używając przewagi fizycznej, gróźb, szantażu, w celu zranienia moralnie lub fizycznie. Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie, naruszające prawa i dobra osobiste innego człowieka, powodujące cierpienie i szkody.

Najczęstsze rodzaje przemocy:

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się

z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.;

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, że jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie. Jest obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, środkach masowego przekazu i w rodzinie.

Doznana przemoc rodzi niezmiernie głębokie i szkodliwe konsekwencje, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że "przemoc rodzi przemoc", tworząc swoistą pętlę przemocy, spinając coraz to nowe generacje pokoleń.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030 zwany dalej Programem, został opracowany w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz minimalizowania jej negatywnych następstw w życiu społeczeństwa lokalnego. Program ten zawiera zarówno podstawy prawne działania, diagnozę problemu, cele i zadania, zasady pomocy, założenia, wymienienia adresatów i realizatorów Programu oraz wskazuje finansowanie, monitoring i ewaluację Programu.

Podstawa prawna

Program jest odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy zmienioną ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową i precyzuje procedurę postępowania w przypadku podejrzenia przemocy.

Podstawę prawną działań związanych z przemocą stanowią następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zmianami);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zmianami);
- 3) Ustawa z dnia 25 lutego 1964r - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2809);
- 4) Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zmianami);
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 177);
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zmianami.);
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- 8) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zmianami);

- 10) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.);
- 11) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy jest zmieniona **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej**. Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową oraz świadków przemocy domowej.

Diagnoza problemu przemocy domowej

Gmina Wielgie to gmina wiejska położona w środkowej części kraju, w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie lipnowskim. Graniczą z nią takie gminy, jak: Fabianki, Tłuchowo, Lipno, Skępe i Dobrzyń nad Wisłą. Gmina Wielgie zajmuje powierzchnię 13382 ha. W jej skład wchodzi 32 miejscowości o charakterze rolniczym podzielone na 17 sołectw. Zgodnie z danymi Ewidencji ludności Urzędu Gminy Wielgie na koniec 2023 r. Gminę Wielgie zamieszkiwało 6591 mieszkańców, w tym 3302 to mężczyźni, a 3289 kobiety. Patrząc pod kątem grup ekonomicznych 1412 (764M, 648K) to ludność w wieku przedprodukcyjnym, 4045 (2163M, 1882K) – ludność w wieku produkcyjnym, zaś 1134 (375M, 759K) – ludność w wieku poprodukcyjnym. W roku poprzednim teren Gminy Wielgie zamieszkiwało 6638 osób (3321 mężczyzn, 3317 kobiet) czyli o 47 osób więcej niż w roku 2023. Zauważa się zatem spadek liczby mieszkańców gminy o 0,71%. Pozytywnym zjawiskiem jest utrzymująca się nadal przewaga osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym.

Największy odsetek ludności gminy zamieszkuje w miejscowości Wielgie, w której mieści się siedziba władz Gminy Wielgie. Na terenie gminy nadal działają 3 Punkty Konsultacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków, które prowadzone są przez Instruktora Terapii Uzależnień – psychoterapeutę poznawczo-behawioralnego, pedagoga z firmy „Sensica – Szkolenia” (1 punkt w szkole w Czarnem, 1 punkt w szkole w Wielgiem i 1 punkt w budynku pod numerem Zaduszniki 10). Również w miejscowości Zaduszniki 10 ma swoją siedzibę Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Szansa”, gdzie prowadzona jest terapia i organizowane są spotkania. GOPS Wielgie prowadzi punkt informacyjny. Na zlecenie GOPS w budynku Urzędu Gminy realizowane są usługi psychologiczne przez firmę Pani Zofii Pachnik. Można tam otrzymać informacje odnośnie pomocy w przygotowaniu interwencji w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu, wstępną motywację do podjęcia psychoterapii uzależnienia w specjalistycznych placówkach leczenia uzależnień oraz informacje na temat specjalistycznych placówek leczenia uzależnień.

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym niełatwo się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana, jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu.

Skala problemu przemocy w rodzinie w Gminie Wielgie została określona na podstawie sprawozdań rocznych za lata 2021-2023 dotyczących realizacji procedury „Niebieska Karta”.

	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (raz na kwartał)	4	4	4
Liczba złożonych i przekazanych do Przewodniczącego formularzy „Niebieska Karta” OGÓŁEM	15	9	15
- Policja	15	9	12
- Pedagog	0	0	0
- GOPS	0	0	3
Liczba łączna rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta od 2020 r.	17	12	16
- liczba osób w tych rodzinach	70	37	65
Liczba osób wskazanych jako sprawcy przemocy OGÓŁEM	15	9	15
- mężczyźni	14	9	15
- kobiety	1	0	0
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” cz. A	15	9	15

- część C – praca z ofiarą	15	9	14
- część D – praca ze sprawcą	14	7	14
Liczba powołanych Grup Roboczych / diagnostyczno-pomocowych	15	9	15
- łączna liczba spotkań (wg potrzeb)	29	19	26
Liczba sprawców zamieszkujących z osobą doznającą przemocy	15	9	15
Liczba sprawców niezamieszkujących z osobą doznającą przemocy	0	0	0
Liczba sprawców, którzy nie podjęli współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym (pobyt w areszcie lub ZK)	1	2	0
Sprawcy skazani prawomocnym wyrokiem sądowym	5	3	3
- sądowy wyrok w zawieszeniu	3	1	3
- pobyt w Zakładzie Karnym / areszcie śledczym	2	2	2
- dozór kuratorski	3	1	2
- sądowy zakaz zbliżania się	2	1	2
- sądowy nakaz opuszczenia lokalu	1	1	1
- prokuratorski zakaz zbliżania się	3	1	3
- prokuratorski nakaz opuszczenia lokalu	3	1	2
- prokuratorskie umorzenie postępowania	1	1	0
- tymczasowe aresztowanie	0	2	2
- sprawy sądowe w toku postępowania	1	1	1
- orzeczone rozwody	0	1	1
- separacja dobrowolna	0	0	3
- ilość odebranych dzieci	0	0	0
- podjęcie leczenia alkoholowego zamkniętego	0	0	0
- podjęcie leczenia alkoholowego dobrowolnego	4	3	2
- zgony sprawców przemocy	0	0	0
Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”	14	11	9
Liczba czynnych „Niebieskich Kart”, które przeszły na kolejny rok	3	1	7

Na terenie Gminy Wielgie problem przemocy w rodzinie w roku 2022 spadł, zaś w 2023 r. wzrósł do poziomu z roku 2021, co przedstawia powyższa tabela. W 2021 r. założono 15 Niebieskich Kart, a rok później tj. w 2022 r. 9, z czego wszystkie założone zostały przez Policję. W 2023 roku założonych zostało 15 Niebieskich Kart, z tego 12 przez Policję, a 3 przez GOPS. Z doświadczenia służb zajmujących się przemocą domową oraz sygnałów ze środowiska wynika, że statystyki są i tak niższe, niż faktycznie problem występuje. Również przepisy prawa nie do końca ułatwiają właściwe i skuteczne działanie instytucji w walce z tym zjawiskiem. Na uwagę zasługuje fakt, że praktycznie wszyscy sprawcy i ofiary przemocy podjęli współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym / grupami roboczymi / grupami diagnostyczno-pomocowymi. Przeważająca większość sprawców przemocy w momencie dopuszczenia się przemocy w rodzinie była pod wpływem alkoholu. Wszyscy oni zostali wezwani na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zarówno osoby stosujące przemoc, jak i osoby doznające przemocy mają możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji i porad psychologicznych, terapeutycznych i prawnych. Osobom doznającym przemocy oferowano wsparcie zarówno w formie świadczeń finansowych, rzeczowych z pomocy społecznej, jak i pracy socjalnej. Podejmowane w jej ramach oddziaływania miały na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony, służyły budowaniu rozwiązań umożliwiających zatrzymanie przemocy i osiągnięcie pozytywnej, trwałej zmiany funkcjonowania rodziny. Również wobec osób stosujących przemoc w rodzinie były prowadzone działania zmierzające do korekty ich zachowań poprzez m.in. pracę socjalną, kierowanie do korzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej, leczenia uzależnień. Pracownicy socjalni i dzielnicowi motywowali osoby do podjęcia działań w kierunku zmian swojego postępowania. W przypadku rodzin z dziećmi, w których prowadzono „Niebieską Kartę” była dokonywana diagnoza szacująca wystąpienie przemocy wobec dziecka oraz analiza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej. W przypadku stwierdzenia trudności w tym obszarze, rodzina mogła zostać objęta pomocą asystenta rodziny i wsparciem psychologa, pedagoga czy kuratora.

Na terenie Gminy Wielgie pomocą w zakresie uzależnień i współuzależnień oraz przemocą zajmują się: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem, Powiatowa Komenda Policji w Lipnie – Posterunek Policji w Dobrzyniu nad Wisłą, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Szansa”, punkty konsultacyjne, placówki służby zdrowia, szkoły.

W celu prawidłowego funkcjonowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie działa Zespół Interdyscyplinarny składający się m.in. z przedstawicieli w/w instytucji.

Cele Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie ma za zadanie:

- efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej,
- zmniejszenie negatywnych skutków występowania przemocy w życiu społecznym, rodzinnym i domowym,
- usprawnianie współdziałania służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,
- podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej.

Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową oraz tworzenie warunków zapewniających rodzinie i jej członkom bezpieczeństwo, prawo do zachowania i poszanowania godności i dóbr osobistych oraz rozwój i funkcjonowanie w środowisku wolnym od przemocy i agresji domowej.

Program opierać się będzie w głównej mierze na profilaktycznym przeciwdziałaniu, poprzez monitorowanie środowisk w bieżącej pracy socjalnej, wczesnym rozpoznaniu zagrożeń, zdiagnozowaniu przyczyn i ustaleniu planu zaradczego. Istotną rolę podejmowanych w Programie działań, będą prowadzone kampanie informacyjne, programy edukacyjne, poradnictwo i doradztwo. Program zakłada także doskonalenie, poprzez szkolenia kadr przygotowanych do skutecznego zapobiegania i interwencji w razie kryzysu.

Celem głównym Programu jest ***przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.***

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Cele realizowane będą przez:

- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej,
- udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Podstawowe zadania Gminy

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej:

- systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy domowej (ulotki, broszury, plakaty),
- rozpowszechnianie informacji dla osób doznających przemocy: bezpłatny telefon zaufania, Niebieska Linia,
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy domowej (szkolenia, kursy, konferencje),
- wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskiem lokalnym i placówkami (wymiana informacji i współpraca),
- monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej :

- wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo pomocą osobom doznającym przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy poprzez bezpośrednie działania grup diagnostyczno-pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego,

3. Opracowanie i realizacja programu ochrony osób doznających przemocy domowej :

- budowanie skutecznych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej,
- nawiązanie współpracy z przedstawicielami służb i instytucji (współpraca ułatwia przepływ informacji, a więc pomaga w określeniu potrzeb rodziny jak i w przygotowaniu spójnego planu pomocy),
- monitorowanie prowadzonych programów, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.

Zasady pomocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorządy gmin obowiązek powoływania Zespołów Interdyscyplinarnych, które z mocy ustawy podejmują działania w stosunku do osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, ale również inicjują działania w stosunku do zewnętrznych podmiotów i instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy. W naszej gminie funkcjonuje powołany przez Wójta Gminy Wielgie Zespół Interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy domowej. W skład tego zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kurator sądowy. Mogą też wchodzić przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do Wójta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową. Celem Zespołu jest budowanie lokalnego systemu wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy oraz wypracowanie standardów współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu oraz uchwalonego 29 czerwca 2023 r. przez Radę Gminy Wielgie regulaminu, który określa tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Zespół Interdyscyplinarny w indywidualnych przypadkach tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych art. 9d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (np. pracownik socjalny, asystent rodziny), policji, oświaty (np. pedagog, psycholog, nauczyciel wychowawca lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego), ochrony zdrowia (w tym osoby wykonujące zawód medyczny np. lekarz, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny), gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych, pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, żandarmerii wojskowej (w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową), pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ww. ustawy. Wszczęcie procedury winno występować nawet w sytuacjach, w których jedynie zaistniało uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy, nawet niepoparte dowodami. Dopiero w toku prowadzenia procedury wymaga się, aby przypuszczenie stosowania przemocy zostało uzasadnione.

Niebieska Karta-A – wszczęcie procedury. Osoba wszczynająca procedurę przekazuje oryginał wypełnionego formularza do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie tzn. nie później niż w terminie 5 dni (kopia zostaje u wszczynającego procedurę). Następnie przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, nie później niż w ciągu 3 dni przekazuje dokument powołanej grupie diagnostyczno-pomocowej.

Niebieska Karta-B – przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.

Niebieska Karta-C – na posiedzeniu powołana uchwałą Zespołu grupa diagnostyczno-pomocowa, w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz. Niestawiennictwo osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową – nie wstrzymuje prac grupy diagnostyczno-pomocowej. Na spotkanie grupy nie zaprasza się małoletniego do 18 roku życia.

Niebieska Karta-D – członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej (w szczególności funkcjonariusz Policji) wypełniają formularz „Niebieska Karta-D” w obecności wezwanej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową. Możliwe jest wypełnienie formularza w miejscu zamieszkania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy.

Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy domowej w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Procedura zostaje również zamknięta, gdy grupa diagnostyczno-pomocowa rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań.

W gminie Wielgie zjawisko przemocy kształtuje się na różnym poziomie. Pomoc osobom doznającym przemocy powinna być rozumiana jako wspieranie zmian życiowych w kierunku ułatwiającym tym osobom stawanie na własnych nogach, w określonym dla nich tempie, uzależnionym od osobistych możliwości.

W pierwszej fazie kontaktu z osobami doznającymi aktualnie rozgrywającej się przemocy stosuje się interwencję, poradnictwo a następnie terapię. Uwarunkowane jest to faktem, że aby móc rozpocząć terapię najpierw należy zatrzymać przemoc i dodać konstruktywnej mocy ofierze. Jeżeli pomagamy osobie, która dzisiaj doznaje przemocy, to zajmujemy się przede wszystkim teraźniejszością, a nie przeszłością. Osobie pokrzywdzonej najpierw trzeba pomóc bronić się, wycofywać albo bezpośrednio zatrzymać przemoc i dopiero wtedy, gdy przestanie doświadczać przemocy, można zająć się śladami krzywd z przeszłości.

Najważniejsze zasady, którymi powinniśmy kierować się w procesie pomagania to:

- **bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy,**
- **autonomia osoby doznającej przemocy,**
- **odpowiedzialność osoby stosującej przemoc.**

Przemoc może spowodować poważne obrażenia a nawet śmierć, dlatego istotnym jest oszacowanie potencjalnego zagrożenia ze strony sprawcy. Ocena potencjalnego zagrożenia życia powinna być przeprowadzana za każdym razem, gdy rozpoznamy występowanie przemocy domowej. Odpowiedzi twierdzące, dotyczące czynników ryzyka powinny być wystarczającym powodem, by jak najszybciej pomóc osobie doznającej przemocy w opracowaniu planu bezpieczeństwa. Osoba stosująca przemoc powinna być jak najszybciej odizolowana od osoby doznającej przemocy. Taką możliwość daje teraz zmieniona ustawa o Policji, która umożliwia funkcjonariuszom podczas interwencji zastosowanie natychmiastowego nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu i zakazu zbliżania i kontaktowania się w jakikolwiek sposób na okres 14 dni, z możliwością sądowego ich przedłużenia. Jeśli natomiast osoba lub osoby, które doznały przemocy opuszczą miejsce swojego zamieszkania, należy jak najszybciej udzielić im schronienia i podjąć działania edukacyjne i prawne.

Najczęściej podejmowane oddziaływania zewnętrzne pomocy osobom doznającym przemocy to:

- interwencja,
- udzielenie schronienia,
- informacja,
- edukacja,
- wsparcie emocjonalne,
- wsparcie psychologiczne,
- terapia,
- pomoc prawna,
- pomoc pedagogiczna,
- pomoc socjalna, materialna,

- wsparcie asystenta rodziny.

Pomocą osobom doznającym przemocy domowej z terenu Gminy Wielgie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny wraz z powoływanymi grupami diagnostyczno-pomocowymi, który przyjął sobie za cel zapewnienie bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą.

Osoby wchodzące w skład Zespołu współpracują ze sobą w sposób skoordynowany też podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, zapewniających skuteczne reagowanie na problem. Grupy diagnostyczno-pomocowe wkraczają w każdą trudną sytuację osoby, rodziny, grupy problemowej bądź środowiska, której rozwiązanie wykracza poza kompetencje jednej instytucji i wymaga zaangażowania innych podmiotów. Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej stworzyła warunki służące zwiększeniu skuteczności procedury „Niebieskie Karty”, wzmocniła możliwość oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc, zwiększyła wpływ grupy diagnostyczno-pomocowej na osoby stosujące przemoc, między innymi poprzez egzekwowanie zobowiązań i możliwości zastosowania instrumentów prawno-karnych.

Założenia Programu

Dzięki realizacji Programu, zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów dla mieszkańców Gminy Wielgie:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy,
- nabycie umiejętności korzystania z instytucjonalnych form wsparcia,
- poznanie mechanizmów powstawania sytuacji kryzysowej, faz i rodzajów przemocy oraz nabycie umiejętności radzenia sobie w życiu,
- złagodzenie psychologicznych skutków przemocy domowej, odzyskanie równowagi psychofizycznej przez osoby dotknięte przemocą,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie,
- pomoc i wsparcie dla osób doświadczonych przemocą.

Adresaci Programu

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Wielgie, a w szczególności:

- osób doznających przemocy i stosujących przemoc,
- rodzin, dzieci i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologowie, nauczyciele, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, żołnierze).

Realizatorzy Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wielgie realizowany od roku 2011 i ustalany na kolejne lata, stanowi podstawę do podejmowania działań służących do przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele określone w programie wynikają z przeprowadzonej analizy Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Wielgie opracowanej na rok 2022 oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026.

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony osób doznających przemocy domowej zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między partnerami.

Za realizację programu odpowiadać będą:

- Wójt Gminy Wielgie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem,
- Powiatowa Komenda Policji w Lipnie – Posterunek Policji w Dobrzyniu nad Wisłą,
- Sąd i Prokuratura,
- Starostwo Powiatowe w Lipnie,
- szkoły na terenie Gminy Wielgie,
- placówki służby zdrowia.

Pełna realizacja wyznaczonych celów uzależniona jest od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzeniu systemu umożliwiającego rodzinie uzyskanie specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stała się niezależna, wydolna i zaradna.

Program realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy ścisłym udziale Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem.

Działania podejmowane przez realizatorów Gminnego Programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadza wywiady środowiskowe oraz udziela pomocy okresowej lub doraźnej rodzinom, zmagającym się z przemocą domową i alkoholizmem, który niejednokrotnie prowadzi do wystąpienia tego pierwszego zjawiska. Do przemocy w rodzinie najczęściej dochodzi pod wpływem alkoholu. Pracownicy socjalni mają szczególne uprawnienia ustawowe dotyczące interwencji i rozwiązywania spraw wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 9a ust 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany ustawowo do zapewnienia obsługi organizacyjno-technicznej i finansowej Zespołowi Interdyscyplinarnemu.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji i placówek w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia;
- 5) pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem podejmuje czynności zobowiązujące poddaniu się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, będących często sprawcami przemocy. Komisja inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej, z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu; podejmuje czynności w zakresie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; kieruje na badania przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wskazania zakładu leczniczego.

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna prowadzi konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla dzieci dotkniętych bezpośrednio lub pośrednio przemocą oraz poradnictwo specjalistyczne dla rodzin mających trudności w wychowaniu dzieci.

Komenda Powiatowa Policji w Lipnie i Posterunek Policji w Dobrzyniu n/W prowadzi działania prewencyjne i interwencyjne mające na celu zapobieganie zjawisku przemocy. Ofiary przemocy domowej

mogą uzyskać pomoc u przeszkolonych pracowników Komendy Powiatowej Policji w Lipnie i Posterunku Policji w Dobrzyniu n/W. W sprawach przemocy domowej wdrażane są procedury „Niebieska Karta”.

Szkoły i placówki oświatowe realizują działania prewencyjne, dotyczące zapobiegania problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki. Celami szkolnych programów profilaktyki są następujące zagadnienia:

- 1) eliminowanie lub redukcja wśród uczniów zachowań przemocowych, ryzykownych,
- 2) rozwijanie postaw prozdrowotnych,
- 3) promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych,
- 4) prowadzenie doskonalenia nauczycieli i pedagogów szkolnych.

Placówki medyczne zajmują się osobami doznającymi przemocy, jak również stosującymi przemoc w postaci objęcia rodziny opieką psychologa, leczenia różnego rodzaju zaburzeń. W przypadku, gdy osoba pokrzywdzona ma widoczne ślady przemocy fizycznej sprawują opiekę medyczną. Placówki wydają również bezpłatne zaświadczenia lekarskie dla osoby pokrzywdzonej lub przeprowadzają obdukcję.

Sądy i prokuratura. Sąd orzeka środki wychowawcze, podejmuje działania w środowisku w postaci objęcia rodziny kuratelą, zleca dla kuratora sądowego przeprowadzenie jednorazowego wywiadu środowiskowego. Sąd orzeka również kary pozbawienia wolności lub inne środki zabezpieczające, aby odseparować pokrzywdzone osoby od sprawcy. Prokuratura przeprowadza postępowanie sprawdzające i wnioskuje do Sądu o ukaranie sprawcy przemocy. Wydaje zakazy zbliżania się sprawcy do pokrzywdzonej osoby/rodziny, nakazy opuszczenia lokalu, zakazy kontaktowania się w jakikolwiek sposób.

Starostwo Powiatowe w Lipnie. Realizuje spotkania indywidualne lub grupowe dla skierowanych osób stosujących przemoc domową. Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową lub w programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową mają na celu, w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc przed dalszym jej stosowaniem oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie są środki własne gminy.

Środki na realizację niezbędnych działań w ramach Programu mogą pochodzić również z:

- 1) budżetu powiatu
- 2) urzędu wojewódzkiego
- 3) ministerstwa i urzędów państwowych
- 4) programów samorządowych i państwowych
- 5) budżetu państwa,
- 6) funduszy unijnych.

Monitoring i ewaluacja Programu oraz sprawozdawczość

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030 jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wielgie. W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone do realizacji zadania i wskaźniki.

Wskaźnikami ewaluacji będą m.in.:

- 1) liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie,
- 2) liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- 3) liczba osób stosujących przemoc domową,
- 4) liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,

5) liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe problemów związanych z przemocą w rodzinach objętych pomocą,
- ocenę poziomu zaawansowania poszczególnych działań,
- ocenę zaangażowania,
- skuteczność podejmowanych działań,
- planowanie działań na lata następne.

Monitoring Programu ma służyć sprawdzeniu czy planowane rezultaty i działania zostały zrealizowane, a także umożliwi opracowanie dalszych przedsięwzięć oraz działań korygujących.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość. W terminie do **31 marca** każdego roku za rok poprzedni przedstawiane zostanie Wójtowi Gminy Wielgie roczne sprawozdanie z realizacji zadań.

Podsumowanie

Przemoc domowa to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc domowa występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań mających na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Wręcz przeciwnie. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie temu zjawisku i udzielać wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć. Trudno jest jednoznacznie sprawdzić, jak często i kto jest ofiarą przemocy. Ofiary nie chcą rozmawiać na ten temat. Często problem zostaje w czterech ścianach w „zacisku domowego ogniska”, które staje się piekłem. Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny.

Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Nie jest on dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od pojawiających się nowych potrzeb i możliwości.

Przewodniczący Rady Gminy

Halina Sztyпка

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) w art. 6 ust. 1 i 2 stanowi, że zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Ustawodawca zmienionymi przepisami prawa z dnia 22.06.2023 r. nakłada dodatkowe obowiązki m.in. na samorząd gminny w celu ochrony rodzin przed przemocą.

„Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.”

Rada Gminy Wielgie Uchwałą Nr XXXIX/348/2022 z dnia 29.12.2022 r. przyjęła już Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wielgie na lata 2023-2028. Jednak Program ten musi zostać dostosowany do zmienionych przepisów prawa i Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.).

Realizacja powyższych zadań prowadzona będzie w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie, którego głównym celem nadal będzie przeciwdziałanie przemocy oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Halina Sztyпка